

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

НОВИЙ ШЛЯХ

THE NEW PATHWAY UKRAINIAN WEEKLY LE NOUVEAU CHEMIN HEBDOMADAIRE UKRAINIEN

**“Reimagining”
Tribute to
Archivist
Myron Momryk**
page 6

**OYK Toronto
Mother's Day
Dinner**
page 8

**Інтерв'ю з послом
України
в Канаді**
стор. 10

**Уроки
полковника
Євгена
Коновальця**
стор. 12

Четвер, 23 червня 2011, Рік 81, Число 25 • Thursday, June 23, 2011 Volume 81, Number 25

Ukrainian Court Ruling on Red Flag Opportunistic

Moscow (*Interfax*) - The Ukrainian Constitutional Court’s June 17 decision to rule as unconstitutional the use of the Red Flag of Victory is likely to seriously damage the popularity of the incumbent authorities in the eastern part of the country and inspire nationalists and ultra-rightists in Western Ukraine, said Konstantin Zatulin, [Russian political analyst and] director of the CIS Studies Institute.

“This decision is a purely opportunistic political stunt. It is absolutely obvious that the Ukrainian authorities are taking a double-faced approach toward this issue. Considering the current situation in Ukraine, it is very hard to believe that it was impossible to influence the Constitutional Court’s ruling,” Zatulin told *Interfax*. This decision will cause uproar in the eastern and southern regions, where most people support the Party of Regions, Zatulin said. At the same time, it will [infuse] ultra-rightist and nationalistic groups in the west of Ukraine, he said. “It is clear that this move will be enthusiastically taken by all those who were tearing down red flags in Lviv just recently

and by those who are calling today for equating the status of Bandera supporters [Stepan Bandera, a prominent Ukrainian nationalistic leader] and the so-called *OUN-UPA* fighters [OUN, the Organization of Ukrainian Nationalists; *UPA*, the Ukrainian Insurgent Army] with the status of WWII veterans,” he said.

The Constitutional Court’s ruling will create new problems in both the eastern and western parts of the country, including mistrust in the authorities. “If someone believes - which I do not rule out - that this ruling could help somehow calm down passions, this is a great mistake. June 22 is ahead,” Zatulin said, referring to the date when Nazi Germany attacked the Soviet Union in 1941. ((c) 2011 by Interfax Information Services B.V.)

UCC Calls for Protection of Human Rights in Canada- Ukraine Free Trade Talks

Ottawa, June 16, 2011 – The Ukrainian Canadian Congress has called upon the Government of Canada to include specific provisions in the Canada-Ukraine Free Trade negotiations that guarantee the protection of human rights, rule of law and democracy in Ukraine.

“In the months since Prime Minister Harper’s visit to Ukraine, there have been a number of serious infringements on human rights and democratic freedoms. Last week, the European Parliament condemned the Ukrainian government’s selective use of prosecution of political opponents,” stated UCC National President Paul Grod. “In this context, we urge the Government of Canada to increase pressure on the Ukrainian government

Українсько- китайська дружба стала стратегічною

Дмитро Шурхало

Київ – Офіційний Київ має на одного стратегічного партнера більше – Україна та Китай підписали про це спільну угоду. Таким є головний підсумок державного візиту в Україну голови КНР – китайської Народної Республіки Ху Цзіньтао.

Ху Цзіньтао та його переговори із президентом Віктором Януковичем. На думку експертів, в основі стратегічного партнерства з китайського боку може бути співпраця у військово-оборонній сфері, натомість Україну цікавить спільна реалізація інфраструктурних проектів.

Голова Китайської Народної Республіки Ху Цзіньтао

У декларації про стратегічне партнерство йдеться про взаємну підтримку державного суверенітету і територіальної цілісності; про повагу до шляху розвитку, який обрала кожна з держав, про взаємне незастосування сили. Крім того, китайська сторона зобов’язується не застосовувати і не загрожувати застосуванням ядерної зброї проти України як дер-

жави, що не володіє такою зброєю.

Віктор Янукович сподівається на залучення масштабних інвестицій з Китаю задля реалізації інфраструктурних проектів в Україні. За словами українського президента, найбільш актуальний спільний проект з будівництва швидкісної залізниці між міжнародним аеропортом “Бориспіль” і Києвом.

“За орієнтовними підрахунками, – зазначив Віктор Янукович. – фінансовий вимір угод, проектів і контрактів, підписаних у рамках візиту, становить 3,5 мільярда доларів”.

“Ми провели досить плідні переговори з українською стороною, – заявив зі свого боку Ху Цзіньтао. – Хочу запевнити, що перед Пекіном і Києвом відкриваються великі перспективи і можливості. Ми маємо посилити двосторонні взаємини, досягти прориву у діловому співробітництві. Перший етап такої роботи – це встановлення товарообігу на рівні 10 мільярдів доларів. Україна цікавить КНР у багатьох напрямках”.

Експерти зазначають, що однією з пріоритетних сфер співробітництва, яка цікавить Китай, є український військово-промисловий комплекс.

Серед іншого Віктор Янукович заявив про перспективи створення спільного підприємства у галузі авіабудування.

Парламент схвалив пенсійну реформу

Верховна Рада України в першому читанні схвалила урядовий проект пенсійної реформи.

За законопроект, ухвалення якого є передумовою відновлення співпраці з МВФ, проголосували 245 депутатів. Фракції БЮТ-“Батьківщина” і Компартії не брали участі в голосуванні.

Провідник фракції Партії регіонів

Олександр Єфремов висловив припущення, що парламент встигне розглянути пенсійну реформу у другому читанні ще до початку літніх канікул, якщо профільний комітет упродовж передбачених регламентом 15 днів підготує необхідні зміни до закону.

Ottawa Book Launch Pays Tribute to Archivist

By Borys Gengalo

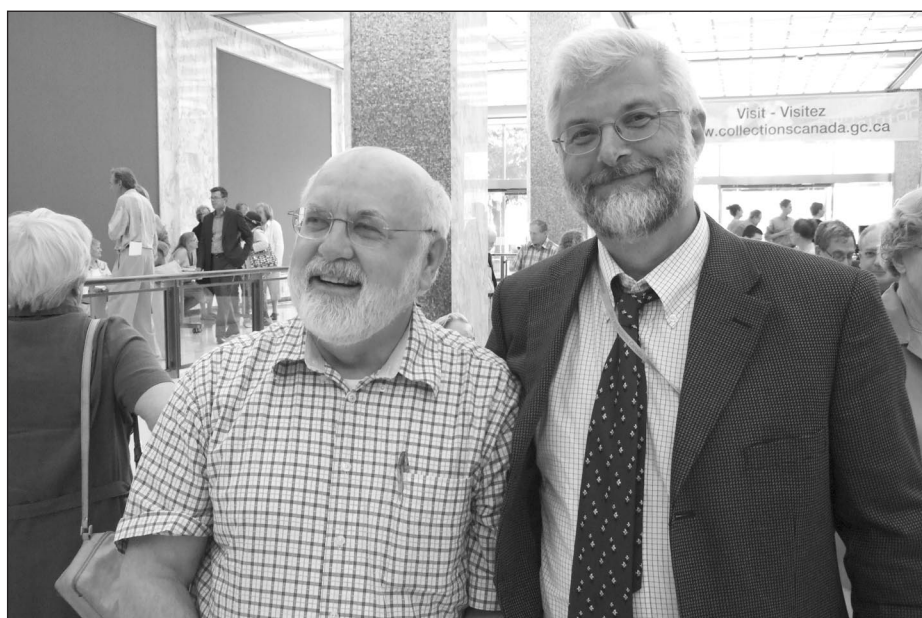
A standing-room-only crowd of almost 100 people showed up in Ottawa on June 7 for the launch of a new book on Ukrainian Canadian history and to honour the person who made it possible. The publication, *Re-imagining Ukrainian Canadians: History, Politics and Identity*, is edited by Rhonda L. Hinthar and Jim Mochoruk and dedicated to archivist Myron Momryk. The event, held in the central atrium of the National Library and Archives (LAC) building, with its marble hall set off with brass and steel fixtures and windows etched with literary and figures and historians, was sponsored by Friends of the National Library and Archives and private individuals from the Ukrainian community in Ottawa.

Peter DeLottinville, Director of LAC's Political and Social Division, reviewed Mr. Momryk's long career in the national archives, which included the receipt of the Queen's Jubilee Medal. In passing, DeLottinville mentioned this was the third time he had spoken at an event honouring Myron's work.

The editors, Dr. Rhonda Hinthar, Head of Exhibits Research at the Canadian Museum for Human Rights, and Dr. Jim Mochoruk, Professor of History at the University of North Dakota, thanked their co-writers, explained the genesis of the book and acknowledged all who made it possible. Both emphasised the key role of Momryk, who assisted greatly with the Ottawa archival research that provided much information for many of the articles. As they wrote in the dedication:

"This volume is dedicated to one of the great unsung heroes of Ukrainian Canadian scholarship: Myron Momryk. In a career spanning for decades, Myron has been a tireless advocate for multi-cultural history, an archivist and scholar of Ukrainian and Canadian history, and perhaps most important, a mentor to entire generations of scholars of ethnicity in Canada..."

The Master of Ceremonies, Borys

Myron Momryk (L) shares a laugh with Peter De Lottinville, Director of the Political and Social Archives at LAC

Gengalo, ended the formal portion of the event by reminding the audience that Myron had collected not only Ukrainian materials, but those for other East European groups in Canada as well, stating that he did much to save the collective memory of a large segment of the Canadian population. The Ukrainian Canadian Congress had recognized Momryk's accomplishments by awarding him the Shevchenko Medal. Guests then gathered for informal discussion around wine and cheese.

Although present, Mr. Momryk himself declined to speak at the launch, stating that the focus should be on the book itself. *Reimagining Ukrainian Canadians* is a collection of essays by thirteen Canadian historians, most of Ukrainian descent, organized in five thematic sections. The whole is bound by two short historiographic essays from the editors.

Part 1, "New Approaches to Old Questions," begins with an essay by Hinthar on the post-War generational gap within the leadership of the Association of United Ukrainian Canadians. Going through it, the reader will identify very familiar issues found across the full range of Ukrainian-Canadian organizations. Karen Gabert's work deals with

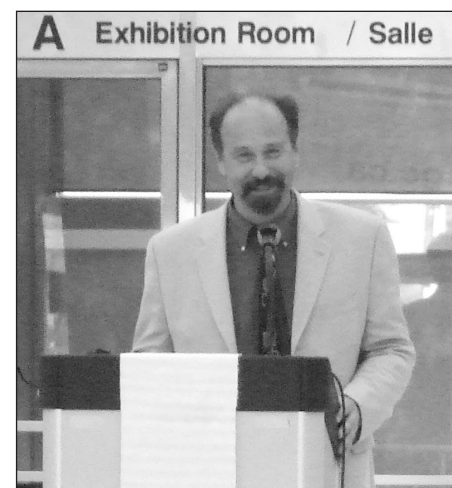
how the founders and developers of the Ukrainian Cultural Heritage Village near Edmonton constructed one version of our identity through the selection of themes and buildings for inclusion. Basing herself on Ukrainian-Canadian fiction and poetry, Lindy Ledohowski writes about our gradual estrangement from the classic image of farmer settlers.

In Part 2, "Leaders and Intellectuals," Peter Melnycky presents the biography of Paul Rudyk, a pioneering Ukrainian businessman and philanthropist. Jars Balan does much to publicize and refurbish the reputation of Ukrainian-Canadian novelist Illia Kiriak. Orest Martynowych provides a nuanced and carefully researched article on the attitudes of the leaderships of the Nationalist and Hetmanite movements in Canada towards Hitler's Germany and the Jews in the interwar era.

Part 3 is titled "Diplomacy and International Concerns." In it, Jaroslav Petryshyn examines how the Ukrainian community in Canada influenced Canadian-Soviet relations from 1917 to the collapse of the USSR. Serge Cipko describes how concerned Canadian public servants monitored the USSR's 'Return to the Homeland' campaign in South America, seeking to draw lessons for Canada. Jennifer Anderson's work on the Canadian-Soviet Friendship Society's early post-War years shows its integration into left-wing ethnic organizations and how the USSR supported the group.

In Part 4, "Internal Strife on the Left," Jim Mochoruk presents the history of the Stalinist takeover of the Ukrainian left-wing organizations in the late 1920s and 1930s. Andriy Makuch describes the split caused by Danylo Lobay within the Ukrainian Labour-Farmer Temple Association that resulted from that takeover and the growing persecution of Ukrainians in the USSR.

Part 5, "Everyday People," begins with an essay by S. Holyck Hunchuck

Co-editor Prof. Jim Mochoruk addresses the crowd

on Ottawa's Ukrainian Labour Temple, describing how in its early years the political and social lines between various Ukrainian groups were not as firmly drawn as was the case later on. Stacy Zembrzycki, writing on newspaper coverage of serious crimes in the Ukrainian community in Sudbury, demonstrates a shift in attitudes between 1913 and 1939, as subjects described initially as strange and foreign eventually starting to be represented in more sympathetic Canadian terms.

In a short interview at the launch, Myron Momryk stated that "This is the book I've always wanted to see." He noted that the volume not only deals with a broad range of Ukrainian-Canadian topics, but does so in a different manner. The first generation of historians tended to write from a particular community bias, seeking to gain acceptance in Canadian society. The second generation of historians, represented in this volume, takes a more analytic approach and is not afraid to tackle the blank spots in our history that were regarded as untouchable by the previous generation. Overall, this thought-provoking book is definitely worthwhile reading for anyone who wants to improve their understanding of the Ukrainian-Canadian experience.

Borys Gengalo is an active member of the Ukrainian community in Ottawa.

Letter to the Editor

Re: "Roy Kostuk, My Friend" – *The New Pathway*, June 16, 2011, Issue 24

Thank you Edward Topornicki for a great tribute to a great friend. The late Roy M. Kostuk, Q.C. was my friend too. You recounted several anecdotes that brought a smile to my face as I read them. I immediately thought of the many times that our friend and I shared memorable and unforgettable moments over thirty years of fun during Caravan at the Kyiv (Kiev) Pavilion, our golfing experiences and, of course, who could forget the "durnyu certificate".

How appropriate that sharing the same page was a tribute to one of his best friends and Best Man, the late Dr. Peter Pidkowich.

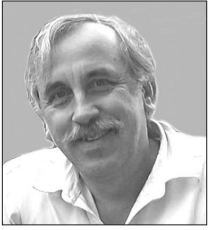
I too will miss him.

Zenon Chwaluk, Toronto

Co-editor Dr. Rhonda Hinthar speaks to the audience in atrium at LAC

COMMENTARY

The View From Here

By Volodymyr Kish

The Immigrant Dilemma

As most of you undoubtedly know, Ukrainians in Canada this year will be celebrating the 120th Anniversary of the arrival of the first Ukrainian immigrants to this country. When one considers what those immigrants and their descendants have accomplished, there is indeed much that is worth celebrating. There is virtually no sector of the Canadian reality that has not been significantly enhanced by the efforts of Ukrainian Canadians. For them, immigration has been an unquestioned success story that has more than vindicated the individual decisions of all those “men in sheepskin coats” who came to this distant land of hope and promise.

Immigration, however, is a two-sided phenomenon. Canada’s gain was also Ukraine’s loss. The talent, energy, creativity and passion that contributed so much to Canada’s growth and development, could have been, under different circumstances, directed towards building a strong and successful Ukraine. It might be argued that there was no real choice for those who came under the three initial waves of immigration.

During the first wave, between 1891 and 1914, Ukraine did not even exist as a country. Faced with a feudal economic system, ethnic persecution and little hope that the future would be any better, those early immigrants decided to stake their fate on a different country, one that at least promised a real opportunity for them and their children. The next two waves that occurred between the two World Wars and in the immediate aftermath of the second, were essentially refugee driven - large numbers of people forced to leave their homeland by war and a dictatorial Communist system that promised only death and suffering.

The most recent wave though, known within the Ukrainian community as the *Fourth Wave*, is a creature of different nature altogether. This consists of Ukrainians who have arrived in the past two decades in the time since Ukraine has become an independent country. It consists largely of better educated and middle class Ukrainians who have in effect invoked a vote of non-confidence in their country. They have assessed the political, social and economic possibilities of the newly independent Ukraine and found it wanting. They obviously have no

confidence in the country’s immediate future, and would prefer to pursue their dreams and aspirations in Canada. Of course, they have every right to do so, and the rest of us who are the end products of earlier waves have no right to judge otherwise.

The real loser in all this of course, is the Ukrainian State. For over 120 years, Ukrainians have been leaving Ukraine and coming to Canada. Their accomplishments here testify to the lost potential and opportunity that Ukraine has suffered through fate, circumstance and bad politics.

Particularly over the last two decades, Ukraine, though free and independent, has failed to persuade many of its best and brightest to stay and help build a better future. There has been no better opportunity in centuries for Ukraine to finally succeed as a nation state in its own right, and regrettably, Ukrainians as a whole appear to be wasting the opportunity, frittering away a golden possibility with a morass of fratricidal dissension, ignominious corruption, juvenile infighting and incredible short-sightedness.

Soon, a delegation of Ukrainian parliamentarians will be arriving in Canada to help celebrate the 120th anniversary of Ukrainian immigration mentioned earlier. They will be retracing the path of the original pioneers, starting from the docks in Halifax and ending on the Canadian Prairies. They will learn of the trials and tribulations suffered by our forefathers here in this land, as well as the eventual success and triumph of the spirit that characterizes the history of Ukrainians in Canada.

In the process, I hope they pause and reflect upon what could have been, had that effort and spirit been applied back in the original homeland. I hope that they come to realize that their efforts or lack thereof continues to prod even more Ukrainians to leave their homeland today and come to places like Canada. I hope that they take a good hard look at the democracy, freedom, free enterprise and respect for human rights that we have here in Canada, and that they take it as the role model for what they should be doing back at home. If they applied themselves to doing at home what Ukrainians have done here in Canada, perhaps, fewer Ukrainians would be tempted to become immigrants.

Vujko Ilko: A country is not run by questions.

By Oksana Bashuk Hepburn

Snail-mail brings a letter from Uncle Ilko. His distinctive scrawl devotes several pages to mental callisthenics, his designation for matters dealing with Ukrainian issues. It’s all here in point form:

In Ukraine:

- Don’t give up on Ukraine. President Viktor Yanukovich doesn’t have much wiggle room. The Ruski press him on all sides to join the Customs Union. So far, he’s “studying” it like any smart politician should.

The phone rings.

“Ah Vujku, just got your letter. What do you mean it’s dated? Aha, yes, I see. Yanukovich sold out to Russia by selling off the strategic enterprises for less expensive energy? You’re not the only one. Many were hoping he would withstand Russia’s pressure. Vujku, let me read the whole letter and call you back.”

I return to Uncle’s points:

- *Jakyj didko*, what pressure, forced him to sign the decree allowing the Soviet [Red Army] Flag above the Blue and Yellow? And why after the May Day celebration passed? Was he stalling in the hope the moment might pass or to delay further street confrontation? The boy is thinking. So are the Russians.

- By stopping his hunger strike, Yuriy Lutsenko, Leader of the Self Defence Party, saved the government from a huge mess, yet sent the message that his illegal arrest was intolerable; a point for the good guys.

- Don’t feel good about Ukraine’s protests not having a clear leader. What can they do without one should they get what they want? They must use what they have already fought hard for and won; a democratic process - elections, parliament - to change governments. Ukraine’s democracy is further along than the Arab Spring. Ukraine’s problem is the weakened opposition. Ukrainians need to strengthen it if they mean to win parliamentary elections only months away. If people rally behind the opposition, they have a political alternative, otherwise, who gets their vote? Vote “For No One” was President Yushchenko’s final blow to Yulia Tymoshenko’s 5% loss; one for the bad guys.

- Bravo to the newly-elected Head of the Ukrainian Greek Catholic Church. It’s vibrant, forward-looking image keeps getting stronger.

In Canada:

- Very sorry to hear about the election loss of Liberal MP Borys Wrzesnewskyj by a mere 26 votes! Divide and conquer works. The Conservatives do it as well as anyone. But our community does not need to eat its young in order to get concessions from them. We should find ways to have our cake and eat it too. Mr. Wrzesnewskyj, what say you to running

as the Liberal leader?

- What’s going on in Saskatchewan? The Metropolitan Sheptytsky Institute Board has resigned. How much control should a bishop exact over the lay organizations and operations? As if this were not enough, Musée Ukraine Museum - started by the Eparchy’s Ukrainian Catholic Women’s League - is being denied Eparchy support. This is not healthy and must be resolved.

- Why did Alexandra Chyczij, VP heading the human rights and development committees resign from the Ukrainian Canadian Congress? Disagreement over UCC policy? Leadership styles? It would be good for the public to know otherwise, little organizational learning takes place.

- The Shevchenko Monument is going up in Ottawa on the Catholic Shrine site. The Monument to the Victims of Communist Totalitarianism’s site is in the Garden of the Provinces near Parliament Hill. If location is everything, Shevchenko has lost out. For the future 125th anniversary celebrating Ukrainian settlement in Canada, we should resist brick and mortar, and focus on establishing an ongoing policy centre or think tank. Ideas win! And this is how to do it.

- Annual reports show that some of our organizations are wealthy. So why are these funds sitting in banks rather than supporting the organizations’ missions and meeting community needs? Establishing a think tank is key, as is organizational development - two critical aspects to make organizational life flourish.

- Here’s a big one: refocus mission statements of organizations from “preserving” to “developing” as the *Canadian Charter of Rights and Freedoms* allows us to do. What a great turn-around after 120 years of “preserving” in Canada. For the next 120 years, let’s advance!

Elsewhere:

- A Wiesenthal Center’s historian is not happy with Timothy Snyder’s *Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin*. It undermines, Efrim Zuroff claims, Holocaust’s exclusivity. What an unworthy position for an institution dedicated to “never again”. Or does “never again” apply exclusively to one people? The exposure, finally, of Holodomor and other atrocities on the blood-soaked lands of Poland, *Ukraina* and Belarus, is long overdue. It would be better regarded if Jews like Dr. Zuroff condemned the perpetrators or the crime rather than those who expose it.

The phone again. It was Vujko. Dr. Ihor Ostash, Ukraine’s Ambassador to Canada is being recalled. He will take part in the Pioneer Train and the Shevchenko unveiling. His replacement has not been named.

I’m dashing off to Uncle Ilko’s immediately. Won’t you join me?

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖЕННИК
НОВИЙ Шлях
THE NEW PATHWAY UKRAINIAN WEEKLY LE NOUVEAU CHEMIN SEMANADIERE UKRAINIEN

To subscribe, call
416-960-3424

Mother's Day at Toronto OYK

By Genya Hunchak

Mother's Day Dinner is always a grand occasion for the Toronto Branch of the Ukrainian Women's Organization of Canada. On Wednesday, May 11, 2011 we celebrated our Mothers. Our President, Lydia Lelyk, warmly and graciously welcomed our members and friends. It was so nice to see our UWOC Toronto West members enjoying the evening with us. Everyone received a carnation from the Ukrainian National Federation, Toronto, and wine to complement our dinner from UNF-Karpaty Sports Club. The Trident Banquet Hall was full of happy mothers, godmothers and aunts and a sprinkling of gentlemen, who without much introduction burst in to the most glorious rendition of "Mnohaya lita" ever heard in our Hall.

Our own *Boyan Choir* under the direction of Natalia Fuchylo began the evening with a prayer, "Hail Mary" *Bohorodytse Divo* sung in Ukrainian, and three more songs. "They sound better each time" one of the guests commented. Our four young dancers, Sonya Pirog, Claudia Pirog, Jordan Sutherland and Anna Maria Kovaltchouk, performed delicately and beautifully with their instructor Kathy Adamowich looking on with smiles of encouragement. They were our stars of the evening. Ron Cahute called on our favourite OYK supporter and honorary OYK person, Zenon Chwaluk, who said a few words on behalf of UNF Toronto. Throughout the evening, an excellent slide presentation well-prepared and designed by Olya Leschuk had our eyes focused on the large screen. There were pictures from the past, pictures from the present and pictures you wanted to know more about and see again. To our delight,

Ron Cahute of *Burya* fame spoke about Mothers. As we enjoyed our dinner, dessert and coffee, Ron played his accordion

and sang for us, accompanied by David Monis on drums... Yes, it was a lovely evening!

1 – Lydia Lelyk, President, UWOC Toronto
2 – *Boyan Choir*, conductor Natalia Fuchylo (right)
3 – Young dancing "Stars of the Evening"
4 – Musician Ron Cahute on accordion pays tribute to Mothers
5 – (L-R) Karol and Mary Pidzamecky, Andrea Hynes enjoy programme from front-row vantage spot

THE DIAMOND
@ DON MILLS

Prestigious Commercial Condominiums at 1388 Don Mills Road...

... is located within the heart of Canada's wealthiest neighborhoods, including the Bridle Path/Post Road, Bayview Village and York Mills.

Whether you are a retailer, restaurateur, personal service provider, doctor, dentist ... this location has it all; high income, diverse ethnicity, remarkable exposure and accessibility!

The Diamond has it all!

For details, please visit our website
www.diamondatdonmills.com

Developer
PARALLAX
INVESTMENT CORPORATION
"THE BENCHMARK OF SUCCESS"

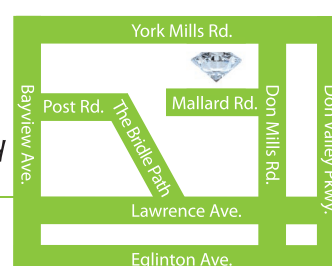
Hotline:

9 0 5 . 7 6 4 . 7 1 1 1 ext. 1342

An Exclusive and Unmatched Investment

Agent
Century 21
HERITAGE GROUP LTD.
BROKER/REALTOR

1388 Don Mills Road
(between TREB & LA Fitness)

ГРОМАДА

– Мирон Капушак

На межі весни і літа 129 курсантів українських шкіл прощались зі школою – храмом знань і доброти, який стільки літ був для них рідним. До урочистої зали запрошували винуватців свята ведучі – Наталя Паранич, колишня випускниця Школи ім. Григорія Сковороди, і Петро Танчак, колишній матурант Школи УНО Торонто-Захід. Приємно, що колишні учні українських шкіл беруть участь в українському житті Торонто. Катруся Семчишин, випускниця Школи ім. Цьопи Паліїв, яка закінчила студії оперного співу в Університеті Квінс, заспівала національні слави України і Канади.

Присутні в залі вітали почесних гостей, які прийшли розділити святкування закінчення навчання матурантами. Преосвященний Владика Стефан Хмільяр, Єпарх Торонто і Східної Канади УКЦ, благословив

трапезу вечері початковою молитвою, а отець протопресвітер УПЦ Богдан Сенцьо завершив вечерю молитвою. Серед почесних гостей були присутні генеральний консул України в Торонто Олександр Данилейко та голова Конгресу Українців Канади, Відділ Торонто Оксана Рева. Управу Шкільної Ради Торонто представляли Таня Сунак, голова, та Люба Зараска, фінансова референтка.

Із привітальним словом від Шкільної Ради Торонто виступила Таня Сунак. Традиційно, як і кожного року, вона відзначила успіхи випускників українських суботніх шкіл. Цим днем для них закінчувалися шкільні роки і ним же починається стежка в доросле життя.

Завжди цікаво слухати про здобутки тих, хто нещодавно сидів за партами української школи, а через кілька років після її закінчення й надалі продовжує підтримува-

ти українську мову та навчання у сфері українознавства. Цього року головним доповідачем був Андрій Водославський, який закінчив Школу ім. Цьопи Паліїв у 2003 році. Подавши коротку розповідь про свій шлях після закінчення школи – здобуття ступеня бакалавра та магістра в інженерії в Університеті Торонто та працю в австрійській фірмі *Andritz Hydro* в Пітерборо, Онтаріо, він подав приклад того, як можливо бути активним серед української молоді та як потрібно її згуртовувати. Першим його кроком був вступ до Українського Студентського Клубу при Університеті Торонто. Паралельно працюючи над створенням свого бізнесу *Painted Fox Productions*, А. Водославський задумав і створив настільну карткову гру “За волю!”, що базована на історичних темах України і вже набула популярності серед молодих українців.

Вибрані учні з десяти шкіл та курсів українознавства виступали зі зверненням до вчителів, батьків та ровесників. Ось їхні імена: Оріяна Бродюк – Школа ім. Лесі Українки (директор Зіна Маєвська), Максим Гуменюк – Школа української спадщини ім. Юрія Липи (дир. Оксана Сидорчук-Соколик), Кассандра Лещишин – Школа ім. Цьопи Паліїв (дир. Софійка Березовська і Дарія Біла), Юля Задорожна – Школа ім. Григорія Сковороди (дир. Наталя Шафранська), Катруся Вислоцька – Школа ім. Тараса Шевченка, Гамільтон (дир. Стефа Баран), Роман Богулевич – Школа ім. Івана Франка, Ошава (дир. Оріся Лисик), Одеса Келебай – Школа Св. Володимира (дир. Таня Сунак), Мар’яна Скіп – Рідна Школа УНО Торонто-Захід (дир. Михайло Лучків), Зоряна Кілик – Свято-Миколаївська школа (дир. Дарія Соханівська). З трепетом у серці говорили вони про роки навчання та іспити в українській школі, де їхні вчителі щедро дарували їм мудрість та доброту, вічне багатство розуму і душі. Низько вклонялися матуранти своїм батькам – тим, хто щосуботи нагадував їм про важливість навчання в суботній школі. І тепер вони були поруч, радіючи здобутками своїх дітей з надією, що їхні благословення та молитви допомагатимуть їти впевнено дорогою життя та надихатимуть творити добро на землі.

Результатом праці випускників за роки навчання у школі та участі у громадському житті української громади було нагородження матурантів: від Кредитової Спільки “Будучність” – срібний тризуб на ланцюжку і \$100 на рахунок, від Української Кредитової Спільки – USB memory stick, від Українсько-Канадського Дослідно-Документаційного Центру – фільм “Між Гітлером і Сталіном – Україна в Другій світовій війні”, від Літопису УПА – книжку з його видань, також автор Наталя Попович подарувала свою книгу “Доля”.

Товариство Українсько-Канадських Професіоналів і Підприємців, Відділ Торонто надало нагороди за відмінні успіхи з історії одному матуранту з кожної школи. Нагороду Фонду ім. Єлизавети Григорович вручила п. Андрійка Божик, секретар Товариства. Ще одна нагорода, яка вже стала традиційною, була призначена переможцям конкурсу провідництва, який спільно проводився Western Union та Ukrainian Credit Union. Четверо учнів: Олег Федай (Рідна Школа УНО Торонто-Захід) – 1 місце, Михайло Євчинко (Школа ім. Лесі Українки) – 2 місце, Люба Сулипка (Школа ім. Івана Франка) та Петро Лисик (Школа ім. Івана Франка, Ошава) – 3 місце отримали стипендії. У своїх 3-5-хвилинних відео на тему “Які зміни я б зробив для зміцнення українського громадського життя” конкурсанти говорили про те, що б вони зробили, щоб покращити українську громаду.

Гордо і піднесено співали пісню студента “Веселімся” на завершення урочистої частини випускники 2011 року під керівництвом п. Жанны Зінченко. Тож у щасливу путь! Хай візьмуть молоді юнаки і дівчата з собою у подорож у майбутнє все, чого навчилися протягом 11 років. Хай несуть чесність, порядність, любов до свого народу та його вікових надбань у своєму серці.

Подяка Матуральному Комітетові за підготовку свята: співголови – Ліза Ткачишин та Іра Лазар, референт спонсорів – Маруся Костів, зв’язкова від Шкільної Ради до Матурального Комітету – Таня Когут.

Оксана Левицька,
вчитель Рідної Школи
та Курсів Українознавства
Філії УНО Торонто-Захід

Матуранти Рідної школи УНО Торонто-Захід з опікуном класу Оксаною Левицькою

Уроки полковника

14 червня минуло 120 років від дня народження полковника Євгена Коновальця

Що для нації означає це ім'я?

Передусім треба наголосити, що Євген Коновалець з'явився на суспільно-політичних обріях тоді, коли наш народ складав непрості іспити перед історією. Саме Є. Коновалець був одним із небагатьох національних провідників, діяльність яких дозволяє сказати: на зорі минулого століття ми заклали основи державності, яку сьогодні обстоюємо й утверджуємо.

Розповідь про Є. Коновальця заведено починати з доби УНР. Справді, важко уявити молоду країну без легендарного командира Корпусу Січових Стрільців, який, усупереч керманічам-пацифістам, що опинилися в тодішньому проводі, зумів створити боєздатну армію, яка тривалий час захищала УНР від зовнішніх ворогів і "п'ятої колони".

Однак свою місію полковник Є. Коновалець виконав після краху УНР. На відміну від більшості тогочасних політиків, які добровільно пішли на службу окупантам або ж піддалися апатії й зневірі, він знову зумів підняти стяг національно-визвольної боротьби. Розшматована чотирма агресорами українська земля, народ якої, здавалося, втратив історичну перспективу, мала всі шанси опинитися у глухому цивілізаційному куті. Тут варто наголосити, що Є. Коновалець не просто був одним із тих, хто зберіг віру в національну ідею, а й зумів організувати збройний опір силам, які вважали, що їх уже не здолати.

Він першим зрозумів, що здобути українську державність неможливо без двох вирішальних чинників: ідеології та сильної організації. Так на арені суспільно-політичного життя з'явився модерний український націоналізм та ОУН як його втілення. Коновалець не просто став на чолі ОУН, а очолив цілий етап Визвольних Змагань, які можна порівняти хіба що з рухом гетьманів Богдана Хмельницького та Івана Мазепи. При цьому ще ніколи в історії України не було такого масового ідейно-політичного руху, який би мав чітку мету та володів необхідними методами для її реалізації.

Уже в 1929 році сталося те, у що мало хто вірив. ОУН примусила Європу вкотре згадати про Україну та на весь світ заявила про законне право українців жити у своїй державі. Натомість вороги України усвідомили, що на все приходить час розплати. Зрозуміло, це було нелегко зробити й вимагало великих жертв. Але тільки так нація знову могла відчувати, що її доля – в руках самих українців, а мрія про самостійну державу – вже не ілюзія. Без Є. Коновальця цього б ніколи не сталося.

У 1938 році проти Євгена Коновальця було здійснено терористичний акт. Провідник ОУН загинув. Уже з висоти часу, оцінюючи трагічну загибель полковника, можна з упевненістю констатувати, що спецоперація НКВД була акцією відчаю, якою більшовицька Росія намагалася зупинити переможну ходу

ОУН і українського націоналізму.

Зберігся характерний лист до генерального прокурора Швейцарії, в якому Є. Коновалець роз'яснював представникові місцевої влади сутність національно-визвольної боротьби українців та свою місію в ній: "...Беручи під увагу цю мою роллю під час визвольних змагань, а далі дійсне положення українців під теперішній момент, я не заперечую, що в цій затяжній боротьбі зокрема молоде покоління, виховане на традиціях тих визвольних змагань, хоче в моїй особі бачити символ дальших українських визвольних змагань, яких кінцева ціль – створення Української держави. Саме те намагання українського загалу, зокрема української молоді, бачити в мені той видимий символ безперервності змагань українців до самостійності і є причиною тих атак і ненависти до мене як з боку поляків, так і більшовиків. Тим теж треба пояснити, що як одні, так і другі намагаються мене в першу чергу морально нищити і робити мені всякі можливі труднощі, зокрема представляючи мене як провідника наскрізь терористичної організації. Утруднювати мені перебування в будь-якій країні. З уваги на це я мушу дати пояснення, що український визвольний рух в основі не терористичний. Його завдання – в першу чергу підготувати український загаль до того, щоб у випадку якихось міжнародних комплікацій українська нація була зріла до тих подій та

щоб при розвої тих подій була вона підготована до створення своєї власної держави..."

До цих слів полковника годі щось додати.

Після смерті Коновальця ОУН не припинила своєї діяльності. Більше того, вже у 1939 році її зусиллями була відроджена державність Карпатської України, бойові загони якої першими вступили у смертельний бій з німецьким нацизмом.

У цей ювілейний рік, вшановуючи пам'ять Є. Коновальця, важливо збагнути уроки полковника. Головний з них: ніхто і ніщо не може стати на заваді українцям обстоювати державність своєї нації. Закриваючи роботу Конгресу Українських Націоналістів, на якому постала ОУН, Євген Коновалець сказав: "...Сьогодні ми поки що окреслили наші завдання і прийняли добровільні зобов'язання. Але це не осяг. Бо ж мусимо собі ще раз виразно усвідомити і величину цього нашого зобов'язання: мобілізуючись і спираючись на широкі народні маси, мусимо, ведучи їх, боротися і добитися відновлення Самостійної Соборної Української Національної Держави на всіх просторах життя українського народу". Без сумніву, йому було набагато важче вести боротьбу, аніж його нинішнім послідовникам. Але він виконав свій обов'язок з честю. Тепер слово за нами.

Богдан Червак

SMITH MONUMENT COMPANY LIMITED

Founded in 1919

349 Weston Road (North of St. Clair), Toronto, Ontario, M6N 3P7

- We manufacture granite monuments, markers and other customized granite products
- Drop by and visit our showroom and plant, which is open to the public
- Monuments produced by our firm can be placed in all cemeteries
- Lettering on monuments can be done in any language and can be added to existing monuments in all cemeteries
- We offer after hour appointments and we can arrange in-home visits
- We offer competitive prices, and will treat you with the utmost respect

Please contact Andrew Latyshko, owner
(416) 769-0674 or 1-(888) 836-7771

CANADA-UKRAINE PARLIAMENTARY PROGRAM and CHAIR OF UKRAINIAN STUDIES FOUNDATION

заслуговує на Вашу всебічну підтримку

620 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2H4
Tel.: 416-234-9111 www.katedra.org

Д-р Зеня Било Дентист

Повна стоматологічна обслуга
Ласкаво запрошуємо нових пацієнтів
Працюємо в суботу

2175A Bloor St. West
Toronto, Ontario

416.767.3413

